

SETMANARI POPULAR, HUMORÍSTICH Y LITERARI

Deslligat de tot partit polítich

SORTIRÁ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: **Molas, 24, entressol**

Número solt, **5** céntims.

Atrasats, **10** céntims.

SUSCRIPCIÓ: Un any, **3** ptas. — Mitj any, **1'50**

Los suscriptors del interior, rebrán lo folletí encuadernat

ACTUALITAT

Krüger ovacionat pe'l poble

SISÉ FOLLETÍ
DEL DRAMA

La forsa de las passións

LA SETMANA

Mirin que «El Diluvio» es de lo més trempat y *viu* que 's coneix. En lo número de diumenge prop passat, si no recordo mal, llensaba la seva bilis contra la bona costum presa per alguns propietaris de posar l'imatje d'algun sant á la fatxada. ¡Aixó es dar masses *vuelos* á tota aquesta colla de llanuts! exclama... mes anem á pams senyor mestre; ¿trobaría algo que dir si en lloch de posarhi ditas imatjes s'hi posés una dona nua? de segur que no, de segur que ab goig admiraría la *puresa* de líneas y sos bells contorns exclamant entussiasmat: ¡aixó es art! y si algu sortía dihent algo en contra d'aquella figura tant á la fresca, vosté sortiría á la defensa exclamant: ¿qué vol dir? En l'estátua aquella s'hi te que admirar l'art, no la brutalitat de la carn; nosaltres al véurerla, la mirém baix aquest punt de vista y no 'ns desperta més aficións que la fruició artística de lo bell, d'una obra que 's pot immortalisar; aquestas petitesas no son pera nosaltres.... Donchs be, si vostés buscan en una figura la part artística, perque critican que 'l propietari posi una santa Eulalia, per exemple, en la fatxada.

Enhorabona que la critiquin baix lo punt de vista artístich, pro criticarla perque es una figura de nostra Santa doctrina, fa qu'ensenyin massa l'orella ¿que tenen por que las escolas laycas toquin las conseqüencias? ¿que te por que 'ls hi caygui la vena dels ulls y prefereixin portar llana?...

Quina vritat porta aquella cansó de la sarsuela «La Marsellesa»:

El pensamiento libre
proclamo en alta voz
y muera el que no piense
igual que pienso yo.

* * *

—Y donchs Peret ¿que t'has tornat torero?

—¿Per qué?

—Com gastas aquets colors tan virolats.

—Es quus s'ha mort ma sogra.

MONFONT.

CRÓNICA HUMORÍSTICA

¡Pobre Dato! ¡com gemega!
 val á dir, no está de sort
 tots els diputats se 'l rifan;
 fins se 'l paseija un nebot
 del gran home, d' en Silvela;
 qu' es son pare y protector.
 Se compren be qu' en Romero
 qu' es bromista com molt pochs
 l' hi parli d' aquellas músicas
 molt semblantas á esquellots,
 pro qu' un nebot del seu mestre
 l' ataquí com feu fa poch
 aixó ja es inaguantable;
 aixó si que no te nom
 y ho comprench, que n' hi ha, amich
 (Dato
 per tirá 'l barret al foch.
 ¡Ah, si jo sigués ministre!
 (segú exclama) com hi ha món
 que prompte ho acabaría,
 mes are per ma dishort

tinch d' escoltarlos per forsa.
 ¡Ingrats! jo que á n' el turró
 vaig pujar la parentela
 per tenir despres lo goig
 que si may una cayguda
 me llensaba fins l' afront
 hi tingués per defensarme
 á qui jo era 'l protector;
 porque tingués á ma vora
 un nuvol d' admiradors
 qu' incensantme, á mi portessin
 la dolsor d' un tendre goig.
 ¡Ay il-lusions falagueras
 qu' he guardat dintre mon cor!
 ¿per qué fugiu tan depressa
 deixant en mi el desconhort?
 Cauhen totas com la fulla
 del brancam, mas il-lusions
 ellas son qui l' hivern portan
 ¿será 'l nunci de la mort?

BOCA CECA.

FOTOGRAFÍAS ANIMADAS

(DEL NATURAL)

CINEMATÓGRAFO LUMIER

¡Gran éxito!

15 cuadros diferentes

En breve:

—(**La mujer camaleón**)—

—¡Vayan entrando señores! ¡Hay que verlo para creerlo! ¡Diez céntimos solo vale! ¡Darse prisa que muy pronto va á empezar!

.

—¿Entremhi noya?

—¡Fugi mamay! ¿No veu qu' aixó es massa ordinari? ¿Qué diría la Tula si ho sapigués?

--Tant se m' endona que digui naps com cols. Vaya una llepa-fils n' hi ha d' aquesta mossa. Tot lo sant día no sap fer més qu' estarse al balcó fent la *mar de babarotas* ab aquell militarior d' *enfrente*.

—Pero es molt ben educada.

—També ho ets tú. Ton pare qu' al cel siga als dos anys ja 't feya anar á costura.

—Ves també lo que retreu are.

—Dich lo que fa 'l cas. Jo no sé com sou las noyas d' avuy día. Al meu temps ¡ay Senyor! No n' estava poch de contenta quan me portaban á veure 'l *niño gordo*. Semblava qu' hagués tret la rifa. Pero vosaltres fora 'l *trayato* aquell de la plassa de Catalunya ni 'l rey vos fora bon mosso.

—¡La moda, mamay, la moda!

—¡Ditxosa moda! Recordat qu' ets filla d' un infelís sabater....

—No cridi, dona, si la senten....

—Y que si avuy tenim quatre quartos ho debém á las *pástetas*.

—¡Ay! ¡Vosté 'm farà ferir....!

—Jo prou m' escarrasso en volguerte donar gust, pero tú sempre serás una malagrahida. Tan bonich qu' es aixó del *cimelatógrafo*....

—Tot lo que vulgui. Si tantas ganas ne té ja anirém á ca'n Napoleón.

—¿Aquell que talla duricias?

—No dona; lo retratista de la Rambla.

—Deu m' en quart. Encare 'm recorda la brega que vaig armarli quan va ferme aquells retratos.

—No hi vaig veure 'l per qué.

—¿Ah, no? Va fermho de mitj cos y pretenia cobrar com si m' hagués retratat sensera.

—Sempre será ignoranta.

—Just, tractam de bleda. Mira, allí hi ha una barraca que fan putxinel-lis Anemhi, veyam si d' aquesta manera 't distreurás.

.

¡Nanch! ¡nanch! ¡nanch! ¡nanch!

—¡Que va á empezar, señores! ¡Que va á empezar!

.

—¡Cuyta dona! ¡No siguis tan calmosa!

—¿Pero ahont me portas?

—Deixeho correr; ja ho veurás.

—¡Tota suho!

—He sentit tocar la campana y 's deurá comensar aviat.

—Pero....

—¡Depressa! ¡Depressa!

(¡Nanch! ¡nanch! ¡nanch!)

—¿Sents? veyam si per culpa teva farém tart.

—Qualsevol qu' et sentís creuria qu' aném á l' estació.

—Ja saps que á mi l' esperar fa estarme neguitós. Sempre m' ha agradat arriivar y moldrer.

—Creu que may més m' enredarás en ferme sortir de casa.

—Vetaquí lo que diheu las donas..., te.... ja hi som.... ¿estás contenta?

—¡Ay gracias á Deu!

—¿N'hi falta gayre per comensar *joven*?

—*Dos minutos nada más. Vayan entrando señores.*

—Apa nens, no hus perdeu. Doneuse la mà; tú, Carlitos, veyam si 'm treuràs un ull tot fentme rodar el bastó.

—¡Papa comprim cacahuets!

—¡Jo vull un molí de vent, papa!

—¡Jo carmetlos!

—¡Jo marengues!

—Jo també voldria moltas cosas y no demano res. Prou que faig portantvos á veure 'l *cinematógrafo* tots los dijous á la tarde. Vaja pujeu los esglahons; cuydado á caure. Veyam quantas cosas li explicareu á la mama quan arribarem á casa. (Al despatx dels bitllets y pensant entre ell.)

—¡Ay Senyor! ¡Qu' es divertit ser pare de familia!

—¡Agafeulo! ¡Agafeulo!

—¿Qué son aquets crits? ¿qué passa?

—Un senyor que s' estava aquí encantat y un *mosega* li ha fet *correr* el rellotje.

—Ja volia dir jo. Si m' estranya que no passi més sovint.

—L' altre día va passar la mateixa ab un empleyat de las cédulas.

—¿Y de municipal que no s' en veu cap?

—Miris, are 'n ve un. Pero ja se sap, sempre arriban quan no hi son á temps.

—¡Fuera! ¡fuera! ¡Gura! ¡Gura!

(Continuan los crits; l' escandol aümenta; de tant en tant se sent lo repetit toch de campana com també la veu del famós propagandista que procura ofegar ab tots los seus esforços lo motí comensat.)

—¡Vayan entrando señores! ¡Quince cuadros diferentes! ¡Gran éxito! ¡Gran suceso! ¡El último invento del siglo! ¡La verdad sobre la fotografia animada!

Pero pregunto jo. ¿Qué es més animat? ¿L' espectacle de dins ó l' espectacle de fora? A tú 't toca jutjarho lector. Ton fallo espero.

PAU ROSÉS.

BON EXEMPLE

Si l' escoltarme no us cansa
prepareu be la memoria
que vaig á fé' un xich d' historia
y á treure una comparansa.
Contan que en certa ciutat
Jerusalém nomenada,
rica, superba, envejada
com pocas més ho han estat,
hi hagué un Temple, joyell d' or,

qu' un rey sabi edificá
per poguerhi humil resá
als peus d' un Deu Creador.
Altiu lo Temple s' alsava
fet de jaspis, marbre y or;
enlluhernava 'ls ulls y 'l cor
imposava y admirava:
Y vejent com l' ennaltía
aquell temple, qu' era seu,

lo poble escullit de Deu
satisfet s' enorgullia;
puig tan rica joia, era
pe'ls creyents lloch d' oració
y motiu d' admiració
per tota nació estrangera.

Trocas d' anys ab magestat
lo temps va aná capdellant
y ja no 's respecta tant
aquell Temple venerat.
La superbia n' ha fet presa,
l' avaricia s' hi ha ficat;
ni 's repecta 'l lloch sagrat,
ni la Fé es de ningú atesa.
Los sacerdots del altá
sols d' orgull donan exemple
y á la fi 's convertí 'l Temple
en un mercat de bestia:
Y al entrarhi sols s' hi veu
ordi, blat, ruíns mercaders,
bous, galls, bens, munts de diners....
....¡Y en lloch es casa de Deu!
—¡Be!—digue Nostre Senyor.
—¿Y á n' aquí es á casa meva?....
—Y á poch per voluntat seva
vingué al món lo Redemptor.
¡Y vingué en trista nuesa,
lo dels reys, Rey consagrat,
á ensenyarnos la vritat
y á predicá la pobresa;
á matá' orgulls y cinismes,
á darnos fé y mansuetut,
á fer bé, á honrar la virtut
y á abolí 'l mercantilisme
Y sempre escampant se 'l veyá
goigs, consols, mots trets del cor,
vista als cegos, ¡vida als morts!..
y á n' als vils ¿sabeu que 'ls feya?
Escolteu com los tractava
que ben cla ho marca l' historia
y es bo que dins la memoria
gardeu 'l tracte que 'ls daba.
Puig molt memorable fetxa
consigna que per dá' exemple
llensá als mercaders del Temple
¿á prechs? ¡No! ¡á cops de corretja!

Així ho feya 'l fill de Deu.
Qui al Temple mercadejava

per hipócrita 'l llensaba.
¿Seguireu l' exemple seu?
¡No ho sé! mes avuy tothom
veu que 'l mal tot ho sofoca;
que hi ha molts cristians.... ¡de boca!
que no 'n mereixen el nom!
Lo Temple de la virtut
casi be es una memoria
l' infern mitj-canta victoria
y 'l bon católich.... ¡res!.... ¡mut!
Regna 'l vici á tot arreu
dels ateos ne diuhen sabis....
¡y 'l bon cristiá!.... ¡clou 'ls llavis!
¡te por de confessá' á Deu!
—Be, exclaman: no es tant com diuhen
Deu es pau; ¡l' odi no hi cap
ja 's convertirán ¡quí sab!
—¡Y en tant los dimonis riuhen!
Ara be, donchs, si es ben cert
que la maluria s'escampa,
que no hi ha lley sense trampa
y la noblesa ja 's pert.
Que ser rich vol dir se' honrat
y ser pillo vol di' astut
y 'l pobre viu abatut
y 's desprecia la llealtat.
Y parlar cla es mal parlá'
y ser católich.... ¡no es moda!
y pe'l mal camí 'l món roda
sense sabé' ahont parará.
Los que volguém ab bon fi
realsá 'l Temple abatut
de la Fé y de la Virtut
dihent pá al pá y ví á n' al ví
crech que si volem probar
que desitjem qu' aixó acabi
seguirém l' exemple sabi
que Jesucrist nos va dar.
Y acabarem tals neguits
guardant la Fé del Senyor
ab la relligió en lo cor....
¡y las corretjas als dits!

Y puig l' afany innoble dels diners
deixa l' fé y honradesa postergadas
tenim l' obligació d' esse 'ls primers
d' armar lo nostre bras y á fuetadas
treure fora del Temple als mercaders.

RAMÓN PAMIES.

DE TOT ARREU

Demá, ajudant Deu, se posará en escena al «Centre Moral de S. Francisco de Paula» lo drama «Incapacitat» de quin n' es autor nostre amich y colaborador, en J. Got y Anguera, representantse per final de festa una xi tosa pessa.

—En «Lo Patronat del Obrer», s' hi posá tambe en escena 'l diumenge prop passat, lo drama castellá y en 3 actes, «Lanuza ó los fueros de Aragón» y la pessa cómica «Los tres toms». La execució fou molt acertada, escoltant merescuts aplausos los Srs. Cuspinera, Montserrat, Escarré, Marco, Homet, Villar, Caprestany, Valiente y Nuet.

—Com ja anunciarem, lo diumenge día 25 del mes passat en la «Academia dels Sants Just y Pastor» se posá en escena baix la direcció de D. Joseph Mas, lo drama en 4 actes, original del Reverent Dr. Joseph J. Gatell, «El Misionero» y la sarsuela en 1 acte y en vers que dú per títol «L' allotjat». Hi prengueren part en abdues obras los Srs. Marca, Cabedo, Marcé, Mas, Ribas, Virgili, Coma, Simon, Tort y chor d' estudiants. Durant los intermedis lo quinteto de l' «Academia» que dirigeix D. Joseph Paredes executá escullidas composicions musicals.

—Per segona vegada en lo «Círcol Barcelonés d' Obrers» diumenge passat s' hi representaren ab més bon acert que la primera, las obras ja anunciadas. Tinguerem ocasió de presenciar algun assaitj de l' Orfeó, fundat en dit «Círcol», ab bon acert de la Junta Directiva, el qual ja 's troba bastant adelantat y promet algun pervindre. Avant y no descoratjarse.

De fora

Per equivocació diguerem en nostre número prop passat que en la «Academia Católica de Sabadell» había de representarse «La paz del hogar» y «La fantasma de S. Telm» lo día 25 del passat mes sent aixís que no 's portará á cap dita funció fins á demá si Deu ho vol.

—Ab motiu de celebrar avuy sa Festa-Major lo vehi poble de S. Andreu de Palomar, se posarán en escena al «Círcol Católich de S. Joseph» lo drama en 4 actes y en prosa del Reverent Dr. Joseph J. Gatell «El Misionero» y la sarsuela «La Competencia» original de nostre bon amich y celebrat poeta Joseph Alcoverro y Carós.

Aquesta nit haurá tingut lloch en dit «Círcol» la representació de la comedia d' en Llanas «Don Gonzalo ó l' orgull del gech» y la susdita sarsuela «La Competencia».

CORRESPONDENCIA

Jacinto Ribot.—No resulta l' acudi .

Joseph Bertran.—Es á dir que la seva xicota es aquesta? M' en alegro «hombre» pero vaigi ab cuydado qu' el sogre no li trenqui las camas. No sé si ho sap qu' es molt «garrero».

P. V.—Berga.—Va fer tart y además la solució com haurá vist no es la mateixa.

Carles Agusti.—No te such ni bruch.

Salvator de Salvatoris.—No va.

Pim Pam Pum.—¡Jé! ¡jé! Quína brometa. ¿vri-

tat? Vosté 's creya qu' ho publicaría y s'ha equivocat de mitj á mitj. Las imbecialitats sevas senyor Fulano nos han fet molta gracia. Tanta qu' encare rihem. De totas maneras un' altre vegada que vulgui probar lo neci qu' es, fasiho en diferente lletra y aixís no 'l coneixerem.

Un de Torelló.—La suscripció se satisfá per adelantat y abonantse per medi de sellos de correu.

Juan Gili Marti.—Serveixis veures ab lo nostre

corresponsal Sr. Farell ó be enterarse de lo que dich á «Un de Torelló».

Joan Figols y Pujolá.—Aprofitarém part de lo que envía.

Pere Salom y Morera.—Lo mateix li dich.

Jan de Reus.—Desitjaría m' expliqués lo qu' en una de mas anteriors correspondencias li demanaba. Referent al article peca una mica de fluix.

Joan Abras.—Quedo conforme.

Ll. R. M.—Reus.—Envihi alguna altre cosa y mirarém de complaurel.

M. P. M. (Neni)—Anirá.

Juli Masó.—Quedarà satisfet lo seu desitj y abonantnos una petita diferencia li servirem las obras encuadernadas.

Vermout ab Olivas.—¡Alsa amigo! ¡Pot estar ben goixós d' haber endevinat la solució!

J. Serra y Serra.—«¿Y á mi que me cuenta V.?»

Manel Prim y Llonsa.—Cregui qu' acredita lo seu según apellido.

Un que no te nom.—La butifarra ab fasols ja 'ns agrada pero lo seu trevall no.

J. Sauret.—Desitjaríam que 's servis passar per nostre redacció qualsevol vespre de 7 á 8 ó be un diumenge al dematí de 10 á 11.

Quedan cartas per contestar.

SOLUCIÓ Á LA XARADA ANTERIOR

GASSET

SERVÈYS DE LA COMPANYÍA TRASATLÁNTICA de BARCELONA

Duas expedicións mensuales á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.—Una expedició mensual á Centre América.—Una expedició mensual á Río de la Plata.—Una expedició mensual al Brasil arrivant fins al Pacífich.—Tretse expedicións anyals á Filipinas.—Una expedició mensual á Canarias.—Sis expedicións anyals á Fernando Póo.—156 expedicións anyals entre Cádiz y Tán-ger, arrivant fins á Algeciras y Gibraltar.—Las fetxas y escalas s' anunciarán oportunament.

Para més informes, acudeixis als Agents de la Companyía